

UCHWAŁA NR.....
RADY MIEJSKIEJ W LIPSKU

z dnia

w sprawie przyjęcia Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) i art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz U. z 2021 r., poz. 1119) oraz art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050) uchwała się, co następuje:

- 2em. DW z 2021. poz. 1834*
- § 1. Przyjmuje się Miejsko- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Lipsku

*Uzgodniono pod względem
prawnym*

*Radca Prawny
Marta Lerka*

**MIEJSKO- GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH |
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
MIASTA I GMINY LIPSKO NA ROK 2022**

1. Wprowadzenie

Miejsko-Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizację szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Niniejszy program określa zadania własne miasta i gminy wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii.

W szczególności do zadań gminy należy:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielenie rodzinom, w którym występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zajęć kulturalnych,
- 4) wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, przyczyniających się do rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Miejską w Lipsku.

2. Dane statystyczne

Sytuacja demograficzna

Struktura demograficzna mieszkańców miasta i gminy Lipsko na przełomie lat 2019-2021 przedstawiała się następująco:

Liczba mieszkańców	31.12.2019 r.	31.12.2020 r.	30.06.2021 r.
Ogółem	11 028	10 917	10 834
	Lipsko- 5 514	Lipsko- 5 434	Lipsko- 5 393

	Gmina- 5 514	Gmina- 5 483	Gmina- 5 441
Liczba mieszkańców powyżej 18 r. życia	9 153 kobiety- 4 708 mężczyźni- 4 445	9 064 kobiety- 4 659 mężczyźni- 4 405	9 005 kobiety- 4 622 mężczyźni- 4 383
Liczba urodzeń	108	76	44
Liczba zgonów	141	138	72

Źródło – Ref. Ewidencja Ludności UMiG Lipsko

Dominującą grupą wiekową wśród mieszkańców miasta i gminy Lipsko są osoby w wieku powyżej 18 roku życia, a dominującą grupą z uwagi na płeć- są kobiety.

Dostępność napojów alkoholowych

Uchwała Nr LII/360/2018 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 25 czerwca 2018r w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Lipsko określiła liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia **w miejscu sprzedaży w ilości: 11** zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, **6** zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), **7** zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu, **poza miejscem sprzedaży w ilości: 40** zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, **35** zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), **35** zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Rodzaj zezwolenia	Stan na 31.12.2020r.	Stan na 30.06.2021 r	Maksymalna liczba zezwoleń
do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	A - do 4,5 % oraz piwo	33	34	40
	B - od 4,5 % do 18 % z wyjątkiem piwa	31	32	35
	C- powyżej 18 %	31	32	35
do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	A- do 4,5 % oraz piwo	8	6	11
	B - od 4,5 % do 18 % z wyjątkiem piwa	3	2	6
	C - powyżej 18 %	6	5	7

Wartość sprzedanego alkoholu

Za rok	Do 4,5% (oraz piwo)	Od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	Pow. 18%	Razem
2019	4.117.857,99	921.500,29	4.814.810,17	9.854.168,45
2020	4.049.641,93	873.275,80	4.972.306,46	9.895.224,19

W 2020r. nastąpił nieznaczny wzrost sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do roku 2019 o kwotę **41.055,74 zł.**, w tym największy wzrost o kwotę **157.496,29 zł** nastąpił przy sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu.

Nietrzeźwość w miejscach publicznych

Liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia	Od 01.01.2019r do 31.12.2019r.	Od 01.01.2020r do 31.12.2020r	Od 01.01.2021r do 30.06.2021r
1. zatrzymanych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	1	0	1
2. nieletnich poniżej 18 roku życia	0	0	0

Liczba zdarzeń pod wpływem alkoholu	Od 01.01.2019r do 31.12.2019r.	Od 01.01.2020r do 31.12.2020r.	Od 01.01.2021r do 30.06.2021r
1. Prowadzenie pojazdów po drodze publicznej w stanie nietrzeźwości i środków odurzających	38	163	118
2. Zakłóceń porządku publicznego	1	10	15
3. Włamania i rozboje	0	1	0

Bezrobocie w mieście i gminie Lipsko

Wiek	31.12.2020 r.		30.06.2021 r.	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
18-24	70	31	69	31
25-34	165	77	156	77
35-44	96	46	97	47

45-54	92	43	71	30
55-59	53	22	60	26
60-64	22	0	32	0
Razem	498	219	485	211

Dane statystyczne – Powiatowy Urząd Pracy Lipsko

Osoby uzależnione objęte wsparciem pracowników służb pomocy społecznej latach 2019-2021 (źródło M-GOPS w Lipsku):

Osoby objęte wsparciem pracowników służb pomocy społecznej	Stan na 31.12.2019r.	Stan na 31.12.2020r.	Stan na 30.06.2021r.
ogółem liczba rodzin korzystających z opieki M-GOPS	274	266	173
w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym	64	61	18

Dane statystyczne- M-GOPS w Lipsku

3. Diagnoza

Program został opracowany na podstawie przeprowadzonej w 2020 r. diagnozy lokalnych problemów społecznych mieszkańców gminy Lipsko. Diagnoza problemów społecznych została opracowana przez firmę Progres- Instytut Rozwoju i Edukacji w Rzeszowie oraz materiały własne Urzędu Miasta i Gminy Lipsko.

Badanie diagnozujące problemy społeczne na terenie gminy Lipsko zostało przeprowadzone zgodnie z metodologią ilościową, przy użyciu kwestionariusza ankiety. Głównym celem badania było poznanie opinii oraz postaw względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, narkotykowego, zjawiska przemocy a także oszacowanie skali występowania tych zjawisk w badanej gminie. W celu znalezienia odpowiedzi na główne kwestie problemowe przeprowadzone zostały trzy komplementarne badania. Do badania wybrano dwie grupy mieszkańców gminy Lipsko, których opinie pozwoliły na wieloaspektowe potraktowanie badanej tematyki, analizę nasilenia oraz dynamiki wybranych problemów: uczniów i dorosłych mieszkańców, w tym sprzedawców napojów alkoholowych. Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie występujących problemów społecznych.

Celem raportu było przedstawienie problemów społecznych dotyczących gminę Lipsko w odniesieniu do opinii mieszkańców z terenu gminy: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Przeprowadzenie badania oraz analiza zebranych ankiet umożliwiła:

- rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinie i postawy względem wybranych zjawisk i zagrożeń społecznych,
- zapoznanie się z problemami uczniów szkoły, szczególnie ich postaw i doświadczeń związanych z wybranymi zagrożeniami społecznymi oraz uzależnieniami, a także poczucia bezpieczeństwa,
- zaznajomienie się z poglądami i doświadczeniami sprzedawców na temat wybranych zjawisk, szczególnie związanych z problemem alkoholowym oraz rozpoznanie praktyk sprzedażowych.

1) Problem alkoholowy

Z analizy wyników badań przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców gminy można wnioskować, że ważny zdaje się być problem picia alkoholu – 20% uczniów szkoły podstawowej i aż 68% starszych uczniów deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Dodatkowo już wśród uczniów szkoły podstawowej są osoby deklarujące picie bieżące, a także wśród nich dochodzi do incydentów upijania się – 3% młodszych i 26% starszych uczniów tak deklaruje. Mało tego, wśród młodzieży, która deklarowała picie alkoholu są osoby, które przyznają, że rodzice wiedzą o ich picciu. Można zatem mówić o pewnym przyzwoleniu dorosłych na picie wśród młodzieży. Być może też dlatego jednym z powodów, jakie młodzi ludzie wskazują jeśli chodzi o sięganie po alkohol, jest chęć poczucia się dorosłym – 49% młodszych i 36% starszych uczniów tak uważa. Zapewne na sięganie po alkohol mają wpływ także rówieśnicy – aż 70% młodszych i 52% starszych uczniów uważa, że młodzież sięga po alkohol aby dopasować się do kolegów/koleżanek. Młodzi ludzie są zdania, że na terenie gminy Lipsko łatwo można kupić alkohol osobom nieletnim – 36% młodszych i 60% starszych uczniów jest tego zdania, a 3% uczniów szkoły podstawowej i 40% uczniów szkoły ponadpodstawowej samodzielnie kupiło alkohol. Jest to alarmujący sygnał dla władz lokalnych, który powinien skutkować podjęciem działań z zakresu profilaktyki wśród młodzieży.

Dorośli respondenci także zwracają uwagę na problem picia alkoholu. Sami deklarują, że spożywają alkohol okazjonalnie, a jednym z głównych problemów społecznych jest w ich opinii picie alkoholu przez młodzież. Około 36% z nich uważa, że picie alkoholu na terenie gminy wzrosło w ciągu ostatnich 10 lat, podobnego zdania są także ankietowani sprzedawcy napojów alkoholowych. Nasuwa to zatem potrzebę podejmowania działań profilaktycznych dotyczących picia alkoholu na terenie gminy Lipsko. Tym bardziej, że aż 69% dorosłych mieszkańców nie wie, jakie działania podejmowane są na terenie gminy w celu rozwiązywania problemów alkoholowych.

2) Problem narkotykowy

Problem wśród młodych mieszkańców gminy stanowią niestety także inne substancje psychoaktywne. Wśród ankietowanej młodzieży 4% uczniów szkoły podstawowej i 10% uczniów szkoły ponadpodstawowej deklaruowało kontakt z narkotykami, a dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki (14% uczniów szkoły podstawowej i 34% starszych uczniów). Odsetek może wydawać się niewielki, co nie zmienia faktu, że stanowi ogromne zagrożenie. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach, jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków,

zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach. Potrzebę edukacji niejako potęguje fakt, że nawet wśród osób dorosłych znalazły się takie, które sporadyczne używanie narkotyków uważają za bezpieczne. Zatem działania edukacyjne związane z zażywaniem środków psychoaktywnych winny obejmować różne grupy wiekowe, nie tylko i wyłącznie młodzież.

3) Zjawisko przemocy

Jednym z ważnych problemów w społeczności lokalnej gminy Lipsko jest według dorosłych mieszkańców także przemoc w rodzinie. Sami także deklarują, że znają osoby, które doznają przemocy od osób najbliższych (30%). Jeśli chodzi o młodzież to odsetek osób, które doświadczyły przemocy jest jeszcze wyższy – 43% uczniów szkoły podstawowej i 54% uczniów szkoły ponadpodstawowej deklaruje, że doświadczyło przemocy, jednak w większości przypadków mowa tutaj raczej o przemocy rówieśniczej (29% młodszych i 26% starszych uczniów doświadczyło przemocy w szkole). Tym bardziej ważna jest edukacji młodych ludzi, zarówno tych, którzy padają ofiarą pogroźek czy wyzwisk, ale także tych, którzy być może nie do końca świadomie je stosują. Warto także dodać, że wśród młodzieży można zaobserwować pewien trend przeniesienia się przemocy w świat wirtualny. Z tzw. cyberprzemocą spotkało się 17% naszych młodych respondentów i 22% starszej kohorty. Bezsprzecznie sytuacja ta wymaga interwencji.

Godna podkreślenia jest postawa dorosłych mieszkańców gminy wobec zachowań przemocowych. Mieszkańcy dość zgodnie zadeklarowali, że stosowanie kar fizycznych wobec dzieci nie jest właściwą metodą wychowawczą. Ważne, by wzmacniać taką postawę, a jednocześnie nadal nie ustawać w trudzie edukowania mieszkańców gminy. Wiedza dorosłych mieszkańców, ale także chęć korzystania z pomocy w sytuacji trudnej to ważny sygnał dla osób zajmujących się na terenie gminy profilaktyką, by informować mieszkańców o nowelizacjach prawnych odnośnie przemocy, sposobach reagowania i możliwościach pomocy pokrzywdzonym.

4. Zadania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

- 1) zapobieganie powstawaniu problemów i ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających ze spożywania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych,
- 2) edukacja psychologiczna i społeczna o szkodliwości środków i substancji psychoaktywnych oraz promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień,
- 3) podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków M-GKRPA, dyrektorów placówek oświatowych, pracowników programów pracy środowiskowej, pedagogów i nauczycieli szkół, pracowników socjalnych, członków Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 4) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia wobec osób kierowanych na przedmiotowe badanie na podstawie uprawnienia Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do

- kierowania wniosków do Sądu o orzeczenie obowiązku podjęcia leczenia przez osoby nadużywające alkoholu,
- 5) przygotowanie i wyposażenie bazy do prowadzenia zajęć profilaktycznych, sportowych, rekreacyjnych,
 - 6) podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii poprzez organizację szkoleń dla pracowników instytucji i służb zajmującymi się tymi problemami,
 - 7) organizacja i finansowanie specjalistycznych szkoleń dla nauczycieli w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą uprawniających do prowadzenia tego typu zajęć,
 - 8) finansowanie w szkołach prowadzonych przez gminę oraz szkół znajdujących się na terenie gminy programów profilaktycznych, których skuteczność została potwierdzona w badaniach rekomendowanych przez PARPA dla dzieci i młodzieży oraz innych form oddziaływań uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom,
 - 9) dofinansowanie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć (np. sportowych) z obowiązkowym programem profilaktycznym świadomie ukierunkowanym na profilaktykę oraz włączeniem dzieci i młodzieży z grup ryzyka do pozytywnej grupy rówieśniczej,
 - 10) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych,
 - 11) organizowanie dla dzieci i młodzieży wypoczynku letniego w formie kolonii profilaktycznych,
 - 12) prowadzenie działalności informacyjno- edukacyjnej wśród dorosłych, organizowanie lokalnych kampanii, pikników, konkursów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz udział w aktualnych ogólnopolskich kampaniach dotyczących problemów uzależnień,
 - 13) finansowanie zakupów materiałów edukacyjnych (plakaty, ulotki, książki, czasopisma problemowe) i sprzętu, produktów niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych i terapeutycznych, również imprez profilaktycznych dla mieszkańców miasta i gminy,
 - 14) przekazywanie materiałów edukacyjno- informacyjnych podmiotom zajmującym się profilaktyką uzależnień,
 - 15) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia,
 - 16) prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców- udział w kampaniach promujących trzeźwość,
 - 17) wsparcie placówki leczenia uzależnień w przeprowadzaniu remontów,
 - 18) doposażenie poradni uzależnień w niezbędny sprzęt potrzebny do realizacji zadań statutowych placówki,
 - 19) współdziałanie z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi przyczyniającymi się do rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez prowadzenie Klubu Abstynenta na terenie Miasta i Gminy Lipsko, organizowanie i prowadzenie działalności kulturalno- oświatowej, sportowo- rekreacyjnej w sposób zapewniający spędzanie wolnego czasu bez używek dla mieszkańców Miasta i Gminy Lipsko,
 - 20) współpraca z mediami w zakresie propagowania wiedzy dotyczącej profilaktyki uzależnień oraz promowanie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych

w mediach (Twoje Radio Lipsko, Życie Powiśla) i na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Lipsko.

5. Adresaci programu.

Adresatami programu są dzieci i młodzież, osoby z problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami, rodzice dzieci, kadra pedagogiczna szkół, pracownicy socjalni, służby zdrowia i policji, pracownicy i członkowie organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, sprzedawcy napojów alkoholowych i pozostała lokalna społeczność.

6. Realizatorzy programu.

- 1) Realizatorem Miejsko- Gminnego Programu Profilaktyki jest Urząd Miasta i Gminy Lipsko, Pełnomocnik ds. Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, który koordynuje realizację działań programowych we współpracy z podmiotami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów patologii społecznych,
- 2) Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do zadań której należy:
 - a) inicjowanie zadań własnych miasta i gminy Lipsko w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym,
 - b) prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia z osobami dotkniętymi chorobą alkoholową ora pijącymi szkodliwie,
 - c) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia przez Sąd Rejonowy w Lipsku o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
 - d) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w Lipsku,
 - e) realizacja programu dla sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - f) realizacja zadania w zakresie przemocy w rodzinie- prowadzenia procedury Niebieskiej karty oraz uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - g) wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - h) realizacja zadań w oparciu o regulamin pracy komisji,
- 3) Szkoły w oparciu o szkolne programy profilaktyki,
- 4) Organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, współpracujące z samorządem miejsko- gminnym w Lipsku przyczyniające się do realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

7. Źródła finansowania programu.

Źródłem finansowania Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ujęte w budżecie Miasta i Gminy Lipsko w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”(Rozdział 85154-Przeciwdziałanie alkoholizmowi, Rozdział 85153- Zwalczanie narkomanii.

8. Wynagradzanie Członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za jedno posiedzenie członek Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzyma kwotę brutto 150,00 zł (słownie: sto pięćdziesiąt złotych 00/100). Posiedzenia komisji odbywają się raz w miesiącu, chyba, że istnieje konieczność ponownego spotkania się w szczególnych przypadkach niecierpiących zwłoki może odbyć się drugie spotkanie w miesiącu.

Podstawą wypłaty jest złożenie rachunku zgodnego z zawartą umową zlecenia z członkiem komisji wraz z ewidencją czasu pracy.

9. Postanowienia końcowe.

Określone w niniejszym dokumencie kierunki działań mają realizować założone cele na rzecz mieszkańców miasta i gminy Lipsko w zakresie ograniczania skali problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w rodzinie w oparciu o określone powyżej zadania.